

них дисциплін паралельно з виробничою практикою. Причина переважаності полягає у неузгодженості дій (не системному підході) викладачів різних дисциплін при формуванні завдань СРС. Кожний із них виходить із того, що його дисципліна найголовніша і формує завдання для самостійної роботи за принципом «чим більше, тим краще». Результат виходить протилежний. Більшість студентів на базах практики залучаються до виконання реальних проєктів, часто з оплатою, тому часу на якісне виконання індивідуальних завдань залишається дуже мало. У таких випадках маємо погіршення емоційно-психологічного стану студента через постійний стрес і, відповідно, зниження його успішності.

Ми вбачаємо кілька можливих шляхів вирішення даної проблеми, кожний із яких має свої переваги та недоліки і який не виключає один одного.

Перший шлях — узгодити у часі завдання із самостійної роботи студента по різних дисциплінах за трудомісткістю їх виконання та за змістом. Останнє (зміст) включає націленість завдань СРС на дипломну роботу. Частково це уже зроблено. Принаймні з професійних дисциплін магістерської програми, які викладає кафедра, усі завдання є «дипломно зорієнтованими» і студенти схвально до цього ставляться, оскільки виконуючи завдання СРС, студент уже працює над дипломною роботою.

Інший шлях, більш складний і витратний, але й більш націлений на поліпшення змісту освіти, — це рознесення у часі теоретичних занять і виробничої практики, що означає повернення до триместрів з одночасним збільшенням тривалості навчання, хоча б на три місяці. Слід зазначити, що аналіз навчальних планів підготовки магістрів з інформаційного менеджменту, бізнес-інформатики, прикладної інформатики в економіці та інших ІТ-спеціальностей у Росії та інших країнах, показав, що більшість із них мають тривалість два роки. Це дає їм можливість підготувати більш кваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців на ринку праці. Але обов'язково таке збільшення тривалості навчання повинно супроводжуватись якісним поліпшенням змісту освіти, відкриттям нових спеціалізацій, орієнтованих на вимоги сьогодення.

О. О. Герасименко, канд. екон. наук, доц.,
кафедра управління персоналом

ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПОШУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Соціально-економічні перетворення, характерні для нинішнього етапу відродження та розвитку національної економіки України, потребують якісного удосконалення змісту економічної освіти. В умовах жорсткої ринкової конкуренції, динамічних змін техніки та технологій, постійного оновлення юридично-правових засад діяльності підприємств та організацій сучасний фахівець-економіст повинен мати відмінні аналітичні навички, вміти комплексно оцінювати економіко-правову ситуацію та оперативно приймати управлінські рішення, які дозволять оптимізувати ризики, знайти вірний вихід із кризових ситуацій, розробити і запровадити заходи, спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємства чи організації.

У зв'язку з цим організація навчального процесу в економічних закладах вищої освіти вимагає розробки і застосування навчальних технологій, які б не тільки забезпечували високий рівень засвоєння теоретичних положень з відповідних дисциплін, але й формували у студентів комплекс вмінь, навичок та елементів досвіду в рамках майбутньої професійної діяльності.

Одним з чинників формування професійної компетентності фахівців з економіки праці повинно стати, на думку автора, виконання індивідуальних пошуково-аналітичних завдань, спрямованих на комплексне сприйняття фундаментальних положень та опанування практичних засад майбутнього фаху.

Навчальна дисципліна «Економіка праці й соціально-трудові відносини», яка є базовою при підготовці фахівців за спеціальністю «Управління персоналом і економіка праці», охоплює широке коло питань соціально-трудової проблематики макро-, мезо- та мікрорівнів.

Переважає більшість наявних підручників та навчальних посібників з економіки праці розкривають загальнотеоретичні положення даної дисципліни та орієнтовані на прикладні питання економіки праці по відношенню до промислових підприємств. Однак, праця, як цілеспрямована створювальна діяльність людини, охоплює всі без винятку сфери національної економіки, включаючи і реальний, і фінансовий сектор, і сектор державного управління.

Для майбутніх фахівців з економіки праці важливо вміти враховувати специфіку технології діяльності як складової процесу праці при вирішенні низки економічних питань. Сформувані певні вміння і навички та набути елементів практичного досвіду, навчаючись в університеті, студенти зможуть у процесі виконання індивідуальних пошуково-аналітичних завдань.

Таке завдання з курсу «Економіка праці й соціально-трудові відносини» може бути виконано як комплексна робота, що розпочинається з описання змісту та результатів праці у конкретній сфері економічної діяльності — промисловості, сільському господарстві, торгівлі, транспорті, фінансовій діяльності, у сфері операцій з нерухомістю, досліджень та розробок, державного управління, освіти тощо. Робота може передбачати проведення аналізу явищ і процесів, які відображують ключові проблеми економіки праці на мезорівні вітчизняної економіки з порівнянням із загальнонаціональними тенденціями. Використання реальної статистичної бази дозволить виявити наявні проблеми та замислитись над пошуком шляхів їх розв'язання. Робота може також передбачати і розробку пропозицій студентів щодо вирішення прикладних питань економіки праці на мікрорівні з урахуванням особливостей організації діяльності суб'єктів у межах обраної для виконання завдання сфери. Таким чином студенти відчуватимуть актуальність проблем економіки праці та впевненість у подальшій затребуваності їх як фахівців по відношенню до всіх сфер національної економіки.

Автор вважає, що в комплексі з активними методами проведення семінарських та практичних занять індивідуальні пошуково-аналітичні завдання сприятимуть формуванню вмінь, навичок та елементів практичного досвіду як складових професійної компетентності майбутніх фахівців.

*А. М. Герасимович, д-р екон. наук, проф.,
кафедра менеджменту банківської діяльності*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТА СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ВИПУСКНИКІВ

Найбільший ефект досягається при співпраці випускаючої кафедри вузу і зацікавлених в одержанні добре підготовлених фахівців, банків.

Банки в таких випадках, до дачі згоди на прийом певних студентів на магістерську практику, просять направляти їх спочатку на співбесіду. Вона виражається в знайомстві провідних спеціалістів банку з студентами-претендентами на місце практики шляхом їх опитування (тестування) в кожному із відділів банку, що спеціалізується на певному виді діяльності — кредитній, з цін-